

cuppa, execrationem fieri, communiter factentur doctores.

45. *Non item si usu inaurationem perdunt.* — Resp. III. Neque calix, neque patena execrantur, nec nova consecratione indigent, si longo usu aurum, seu inauratio etiam interior penitus absumitur, Layman, loc. cit.; Engel, loc. cit.; Sylvester, loc. cit.; Azorius, loc. cit. q. 6. et communis aliorum. Ratio est, quia non solum aurum, quo calix, vel patena inaurantur, sed totus calix, et patena consecrantur, et consecrata esse censentur: consequenter per amissionem modicæ talis partis, aut formæ, non amittitur consecratio, arg. c. 3 et 6. h. t.

46. *Neque, si de novo inaurantur. Major pars trahit ad seminorem.* — Resp. IV. Valde probabile est, calicem, vel patenam neque tunc execrari, neque nova consecratione indigere, quando absumpta per longum usum inauratione, de novo inaurantur. Layman, loc. cit. n. 7. citans Durandum, in *Rational.* lib. I, cap. vi, n. 36; Pelliz. tom. I, tract. VIII, cap. v, n. 118; Coninck, *de Sacram.* q. 83, a. 3, dub. 3, n. 246; Sa, *ŷ. Calix*; Diana, part. II, tract. III, *Miscel. resolut.* 3; Engel, h. t. n. 6. et alii. Ratio est, quia major pars sacra, qualis ad propositum est tota cuppa respectu inaurationis, trahit ad se minorem, arg. c. un. h. t. in 6. Confirmatur a simili ecclesiæ parietibus consecratis, utpote quæ pariter non execrantur, nec de novo consecrantur, etsi cæmento superficie decidente, aut industria abraso, novo cæmento: aut picturis ornentur, aut dealbentur; sicut nec corporalia, et palæ manibus fœminarum lotæ ac mundatæ, de novo benedicuntur.

47. *Nec dicas cum Sylvestro, ŷ. Calix.* q. 2; Barbosa, loc. cit. allegat. 27, n. 38; Miranda, et communi aliorum contrarium docentium rationem conclusionis non procedere, quando minor pars est principalis, uti in præsentis est aurum, quo calix inauratur; cum in calice principalis pars non consideretur ex quantitate materiæ, sed ex immediato contactu corporis et sanguinis Christi, quæ in calice est utique auri superficies, quæ proin consecrationem principaliter continens, si perditur, et novo auro profano instauratur, consecrationem perdit. Resp. enim negando, quod superficie tantquam parti principali principaliter insit consecratio; cum hæc non a contactu sa-

crasantissimi Corporis, et Sanguinis Christi, sed ab episcopo consecrante proveniat, qui superficiem nec solam, nec principaliter, sed totum calicem et patenam consecrat; uti ex formula consecrationis patet. Dein si in superficie auri principaliter consistat consecratio, eaque perdita perdat et illa, ut volunt adversarii, manifeste sequitur, quod etiam execretur, et nova consecratione indigeat calix, et patena, si longo usu aurum penitus perditur, etsi non de novo inauratur: quod tamen est contra ipsos adversarios, et communissimam aliorum. Nec his obstant dicta lib. I, tit. XIV, n. 32, quia licet ibidem sententiam contrariam probabiliorum potius reputaverimus, tamen etiam aliam probabilem habuimus, id, quod solum dicit conclusio.

48. *Campanas solus episcopus benedicere potest.* — Resp. V. Campanas solus episcopus benedicere potest. Barbosa, loc. cit., allegat. 27, n. 46; Marc. Ant. *Variar. resolut.* lib. I. resolut. 112. casu 3. et alii. Ratio est eadem, quæ in conclusione n. 42. posita. Ex qua etiam infertur nulla consuetudine posse Abbates, vel alios prælatos acquirere potestatem benedicendi campanas, per dicta n. 34. patet etiam ex declaratione n. 51. ponenda. (ADNOTATIO XXXVIII.)

49. *Paramenta ecclesiastica de jure solus episcopus benedicere potest.* — Quæritur IV. Quid juris de consecratione, seu benedictione, et execratione paramentorum et vestium ad Missam pertinentium, corporalis v. g. purificatorii, palæ, amictus, albæ, cinguli, manipuli, stolæ, casulæ, etc.? Resp. I. Horum omnium benedictio de jure communi ad solum episcopum pertinet, ita ut alii non episcopi illa benedicere de jure communi nequeant. Barbosa, *de Offic. et potest. episc.* a. leg. 27, n. 42; Engel, h. t. n. 9; Sylvester, h. t. *ŷ. Benedicere.* Roderiquez, tom. I. q. 19. art. 1. et communis aliorum. Idemque patet tum ex consuetudine, quæ est optima legum interpret, c. 8. *de Consuetudine*; tum ex stylo curiæ dantis abbatibus non episcopis, et aliis prælatibus regularibus privilegium præfata paramenta benedicendi; quod frustra fieret, si jure id possent.

50. *Ex privilegio possunt id quoque superiores regulares.* — Resp. II. Possunt ordinis nostri superiores generales, provinciales, custodes, guardiani, et in horum absentia vicarii, alique substituti superiores pro tempore existentes cuncta in quæsito n. præced.

proposita, omniaque alia ornamenta, et paramenta ecclesiastica, et alia quæcunque ad cultum divinum pertinentia, in quibus chrisma non intervenit, pro usu fratrum, monialium, tertiariorum, et ecclesiarum eorundem solemniter benedicere, idque ex speciali privilegio per Leonem X eisdem concessio, quod refert Barbosa, *de Offic. et potest. episc.*, allegat. 27, n. 44; Roderiquez, tom. I. *Quæst. regular.* q. 19, a. 2; Pellizar. tom. II, tract. VIII, cap. v, n. 106; Lezana, *ŷ. Benedictio.* n. 8; Miranda, t. II. q. 40, a. 1. et alii communiter, qui conclusionem extendunt ad alios quoque prælatos regulares communicationem privilegiorum nobiscum habentes. Nec est circa hoc aliqua controversia de benedictione paramentorum, etc. pro usu ipsorum tantum religiosorum subditorum, et ecclesiarum eorundem.

51. *Etiam pro alienis ecclesiis.* — Sed difficultas est, an superiores regulares vi privilegiorum valeant benedicere paramenta aliena, pro ecclesiis sæcularibus v. g. Rationem dubitandi, et negativam tenendi facit; tum quia in præfato privilegio Leonis X expresse cavetur, quod præcise pro usu fratrum, et propriarum Ecclesiarum valeat; tum quia extant declarationes cardinalium in contrarium; quarum unam, 13 martii 1632 emanatam, refert Lezana, loc. cit. et Lauret. de Franch. in *Controvers. inter episcop. et regul.* p. 2, q. 28, n. 3, quæ sic sonat: « Abbates, priores, guardiani, et alii religionum prælati, etiam ex Societate Jesu habentes privilegium benedicendi vestes sacras, cœmeteria, et similia, dicto privilegio uti non possunt, nisi in iis rebus, in quibus sacra unctio non adhibetur, et pro servitio duntaxat monasteriorum, et Ecclesiarum propriarum. » Et propterea partem negativam sustinet Lezana, loc. cit. Quo non obstante,

52. Resp. III. Possunt superiores regulares communicationem privilegiorum habentes, non tantum suarum, sed etiam aliarum ecclesiarum quarumcunque paramenta, ornamenta, et alia ad divinum cultum pertinentia, ubi unctio chrisomatis non intervenit benedicere; non quidem vi privilegii Leonis X, sed Innocentii VIII, utpote qui concessit « prioribus ordinis sancti Hieronymi, et vicariis, in absentia prioris, et cuilibet habenti principale regimen cujuscunque monasterii, posse benedicere corporalia, vestimenta, cæteraque ornamenta ecclesias-

tica ad cultum divinum pertinentia tam sui monasterii, quam etiam undecumque sint, » ut in terminis referunt Roderiq. tom. I. *Quæst. regul.* q. 19, a. 2; Pelliz., loc. cit., n. 108; Miranda, tom. II, q. 40, a. 3; Lauret. de Franch. ubi supra, in quo privilegio, quia communicat ordo noster, ac plerique alii, eodem gaudere poterunt; prout citati doctores bene advertunt.

Nec obstant declarationes cardinalium citatæ supra n. 51, quia illæ plus non volunt, quam quod si regularibus a Papa in genere detur privilegium benedicendi paramenta ecclesiastica, intelligendum solummodo sit de paramentis Ecclesiarum regularium; per quod non derogatur privilegio, quod benedicendi paramenta etiam alienæ Ecclesiæ expresse conceditur; cum enim declarationes cardinalium non faciant novam legem, aut jus novum, sed tantum ambiguum, aut obscurum magis declarent, hinc allegatæ declarationes præfatum clarum apertum privilegium benedicendi paramenta non tantum monasterii, sed et alia undecumque sint, expresse datum, nec afficiunt, nec immutant: prout patet a simili. Nec cum alias etiam universaliter, ac in genere declararit sacra Congregatio, quod abbates etiam usum mitræ et baculi habentes, non possint benedicere ea, ubi unctio intervenit, uti in calice, campana, etc. interrogata a procuratore generali congregationis Cassinensis, an per hanc declarationem derogatum sit specialibus privilegiis benedicendi calices, etc. expresse concessis, respondit negative; prout ex Nald. *ŷ. Abb.* n. 4. refert Pelliz., tom. I, tract. VIII, cap. v, n. 103. Ergo etiam ex eo, quod declaratio dicat, privilegium regularibus paramenta benedicendi concessum intelligi tantum de paramentis, etc. Ecclesiarum propriarum, non derogatur privilegiis benedicendi etiam aliarum Ecclesiarum paramenta expresse concessis; prout etiam bene advertit Lauret. de Franch. cit. p. 2. q. 28. n. 3.

Pariter non obstant alia decreta sacre Congregationis volentia, quod prælati regulares non nisi suarum Ecclesiarum paramenta benedicere valeant; quia cum in his omnino non, aut solum privilegiis benedicendi paramenta in genere concessis derogetur, nil obsunt conclusioni. Accedit praxis, et consuetudo plurium regularium paramenta Ecclesiarum etiam alienarum passim benedicentium; « consuetudo autem est

optima legum interpret; » cap. VIII. de *Consuetud.*

Dices capitulum generale Mechliniense ordinis nostri declarasse, quod privilegium benedicendi paramenta nobis concessum, tantum intelligatur de paramentis nostrorum, non item aliarum Ecclesiarum; rationem addit: « Sic enim (inquit) concessum fuit per summum Pontificem; » puta, Leonem X. Ergo saltem superiores nostri ordinis non possunt benedicere aliena paramenta. Resp. concessio ant. negando conseq., quia ex hoc solum habetur, quod id non possimus vi privilegii nobis a Leone X concessi, uti patet ex subijuncta ratione; « Sic enim per Pontificem concessum est; » non item, quod id non possimus vi privilegii, pro benedicendis alienis paramentis expresse aliis concessi, quo per communicationem gaudemus.

Infertur, tuto pergere posse superiores nostros in consuetudine ab antiquo jam huc usque in aliquibus, praesertim nostra provincia, practicata benedicendi paramenta omnia, etiam aliena, et alia, ubi unctio chrismatis non intervenit.

53. *Paramenta quando execrentur, ac nova benedictione indigeant?* — Resp. IV. Paramenta ecclesiastica benedicta execrantur, seu benedictionem amittunt, ita ut de novo benedici debeant, quando vel amittunt figuram priorem, in qua benedicta fuere, aut quando ita notabiliter lacerantur, aut immutantur, ut reddantur inhabilia ad usum, ad quem fuere destinata, Barbosa, cit. allegat. 27, n. 45; Sylvester, *7. Benedictio.* n. 6; Pelliz. ubi supra, n. 117, et communis aliorum, arg. c. *Quod in dubiis.* 3. et c. 6. h. t. Hinc si ex stola fiat manipulus, vel ex corporali purificatorium, ex casula, stola, etc. debent de novo benedici, cum non habeant priorem formam, et quodvis paramentum in sua forma, quae dat esse rei, habeat specialem benedictionem. Doctores citati. Pariter si alba perdat manicam, aut ita laceretur, ut non possit sacerdos ea uti, ad celebrandum v. g. nova benedictione opus est. Non item, si successive lacerata, successive reficiantur, etsi petia aliqua nova assuantur; quia tunc « accessorium sequitur naturam principalis, c. 42. de *Reg. jur.* in 6. et magnis dignum trahit ad se minus dignum. » Pariter non execrantur per lotionem, uti omnes fatentur.

54. *Potestas benedicendi paramenta non po-*

test acquiri consuetudine, nec ab episcopis aliis committi. — Queritur V. An ab episcopo aliis committi, vel consuetudine acquiri possit potestas benedicendi paramenta? Resp. ad utrumque negative, Barbosa loc. cit. allegat. 27, n. 42; Ugolin. de *Potestat. episc.* cap. xxxii, n. 4; Possev. de *Offic. curat.* cap. II, n. 37, ubi allegat super hoc responsum congregationis sacrorum rituum, et communis aliorum. Ratio est, quia praefata benedicere pertinet ad potestatem ordinis episcopalis, prout cum communi aliorum docet Roderiquez, loc. cit. a. 1. communem; Sylvester, *Benedictio.* n. 3. ubi etiam de communi testatur, et alii; cum in iis benedicendis servetur forma, ab ipsa Ecclesia praescripta: quae autem sunt ordinis episcopalis, nec ab episcopo, aliis non episcopis delegari possunt, c. *Aqua.* 9. h. t. nec consuetudine acquiri, per dicta n. 34. Accedit « consuetudo optima legum interpret, » c. 8. de *Consuet.* et L. 37. ff. de *Legib.* (ADNOTATIO XXXIX.)

55. *Tangere vasa et paramenta, quibus et quomodo prohibetur?* — Queritur VI. Incidentaliter, quid juris de tactu, lotionem, et refectione vasorum, et paramentorum sacrorum? Resp. I. Vasa sacra, v. g. calicem, patenam, corporale, ciborium, etc. dum actu continent corpus, et sanguinem Jesu Christi, sine peccato mortali nemo praeter sacerdotem, vel diaconum tangere potest. Layman, lib. V, tract. V, cap. vi, n. 18. et alii, arg. can. *Non oportet.* 26. dist. 23. et can. *In sancta hac.* 41. et seq. de *Consecrat.* dist. 1. Si vero vacua sunt, aut Corpus Christi actu non continent (quod idem dic de aliis sacro chrismate unctis, ut altari, cereis, agnis, etc.) mortale non erit illa tangere, si scandalum abest, Layman, loc. cit. n. 19. Sanchez, lib. II, cap. XLIII, n. 27. bene tamen veniale, si id absque legitima causa fiat; communis, arg. cit. can. *In sancta hac.* 41. et can. *Vestimenta.* 42. de *Consecrat.* dist. 1. ubi universaliter statuitur, « quod non ab aliis debeat contingi aut ferri, nisi a sacratis hominibus, ne ultio, qua Balthassar regem percussit, super haec transredientes, et talia praesumentes veniat, et corruere eos faciat ad ima. » Concordat cit. can. *Non oportet.* 26. et 30. et can. *Non liceat.* 31. dist. 23.

56. Resp. II. Alia paramenta ecclesiastica benedicta (quae Corpus Christi immediate non contingunt, nec chrismate ungentur) cum reverentia tangere, praesertim ex causa

rationabili quivis potest; Layman, loc. cit. n. 20. et alii. Ratio est consuetudo universaliter vicens, quae vel interpretatur canones citatos, quod sint intelligendi de paramentis positus in praecedenti conclusione, cum ipsa sit « optima legum interpret: » vel eidem derogavit quoad haec paramenta, arg. c. fin. de *Consuetud.*, dummodo non adhibeantur ad profanos usus, sed, si forsitan ad usum non amplius sint habilia, igni tradantur, prout statuitur can. *Altaris.* 39. de *Consecrat.* dist. 1.

57. *Lavari et refici quomodo debeant vasa, et paramenta sacra?* — Resp. III. Paramenta ecclesiastica, quae immediate Corpus Christi contingunt, v. g. corporale, purificatorium, si lotionem, aut refectionem indigent, debent prius lavari a presbytero, vel diacono, in munda pelvi ad hoc praeparata, et aqua lotionis in sacrarium fundi, Sylvester *7. Corporalia;* Layman, loc. cit. n. 19. cum communi, textu claro can. *Nemo.* 40. de *Consecrat.* dist. 1. Ratio ibidem subjungitur, « ne forte Dominici Corporis pulvis male decidat. » Dicitur notanter prius, quia postquam a sacerdote aut diacono jam lota sunt, aliis etiam mulieribus praesertim sacratis, id est monialibus ulterius, et exactius lavanda aut reficienda tradi bene possunt, eo quod juxta citatos, et alios doctores, dictus canon de prima lotionem intelligi debeat, teste consuetudine, « quae est optima legum interpret. » Porro possunt corporalia, et purificatoria a laicis personis sic lota cum reverentia tangi, donec denuo ad sacrificium applicentur. Item sicut foeminae corporalia reficienda, ita aurifabro calices restaurandi tradi possunt.

58. Resp. IV. Paramenta ecclesiastica benedicta, quae Corpus Christi immediate non tangunt, a quovis lavari, et refici possunt. Patet per dicta num. 56. (ADNOTATIO XL.)

TITULUS XLI.

De celebratione Missae, sacramento Eucharistiae, et divinis officiis.

1. *Ratio continuationis.* — Palam est, consecrationem ecclesiarum et altarium eo principaliter dirigi, ut ibidem digne celebrentur Missae, sacramentum conficiatur Eucharistiae, laudesque divinae rite persolvantur: recto

proin ordine praecedentem praesens sequitur titulus. Verum quia tam de celebratione Missarum, quam Eucharistiae sacramento, et Horis canonicis (quae veniunt nomine divinorum officiorum) theologi tam morales, quam scholastici passim et exacte tractant (quod idem etiam in *Theologia nostra morali* tract. XIV, disp. 4 et 5. item tract. VI, dist. 1, facere sumus conati) ideo morem aliorum canonistarum sequentes, paucis hunc titulum expediemus, ponendo solum aliqua quae sita pro foro canonico magis facientia circa celebrationem Missae.

2. *Missae non nisi in locis sacris legi possunt.* — Queritur I. Ubinam seu quo in loco Missae celebrari possint, ac debeant? praesertim, an in domibus saecularibus, ac oratoriis privatis celebrari valeant? Resp. I. Loquendo de jure communi, ordinarie non nisi in ecclesiis, vel locis consecratis, aut saltem legitima auctoritate benedictis, et ad cultum divinum deputatis licite celebrari possunt Missae. Communis ac certa, quod etiam in nostra *Theologia morali*, tract. XIV, dist. 5, q. 10, num. 115, docuimus. Patet conclusio manifeste ex can. 1. de *Consecrat.* dist. 1, ibi: « Missarum celebrationes non alibi, quam in sacratis Domino locis absque magna necessitate fieri debere, liquet omnibus, » can. *Sicut.* 11, de *Consecrat.* dist. 1, ibi: « Nec in aliis, quam Domino sacratis locis, id est, in tabernaculis, divinis precibus a Pontificibus delibutis, Missas cantare, aut sacrificia offerre licet, nisi summa coegerit necessitas, » can. *Missarum.* 12. Concordat can. 14, can. 15 et can. 25 de *Consecrat.* dist. 1, et concilium Tridentinum, sess. 22, in *Decreto de Observandis in celebratione Missae*, ibi: « Neve patientur (episcopi) privatis in domibus, atque omnino extra ecclesiam, et ad divinum tantum cultum dedicata oratoria, ab eisdem ordinariis designanda, et visitanda, sanctum hoc sacrificium a saecularibus, aut regularibus quibuscunque peragi, etc. Non obstantibus privilegiis, exemptionibus, appellationibus, ac consuetudinibus quibuscunque. » Confirmatur ex novissimo decreto Clementis XI. infra n. 5. per extensum ponendo, ubi etiam ratio statim ab initio habetur illis verbis: « Quoniam sancta sancte tractanda, ac praesertim tremendum incruenti Sacrificii mysterium, quod omni Religionis cultu, ac reverentia est peragendum. »

3. *Regulariter loquendo non potest Episco-*